
Avtalspension SAF-LO

Försäkringsvillkor 2024

Gäller även för Livsarbetstidspension

Villkoren gäller för försäkringsavtal som ingåtts före 1 januari 2014.

Innehållsförteckning

Allmänna villkor.....	3
1. I Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension kan följande försäkringar ingå	3
2. Behörighet att teckna försäkring	3
3. Ikraftträdande av avtal och inträde av försäkringsskydd.....	3
4. Uppsägning av avtal och upphörande av försäkringsskydd	3
5. Handelsbanken Livs rätt att ändra försäkringsavtal	3
6. Hälsoprövning.....	4
7. Premie och premiebetalning.....	4
8. Förvaltning av försäkringskapitalet.....	4
9. Villkorad återbäring	5
10. Äganderätt samt rätt att ändra eller på annat sätt förfoga över försäkringen.....	5
11. Ändringsrätt vid inträffad familjehändelse.....	5
12. Återköp	6
13. Flytt av försäkringskapital.....	6
14. Begränsningar i försäkringens giltighet	6
15. Avgifter	6
16. Tidpunkt och sätt för utbetalning	6
17. Räntebestämmelser vid utbetalning	7
18. Förmånstagare.....	7
19. Avkastningsskatt	8
20. Preskription	8
21. Ansvar för felaktiga och försenade meddelanden	8
22. Ansvarsbegränsning	8
23. Information till den försäkrade.....	8
24. Behandling av personuppgifter	8
Produktvillkor.....	9
Ordförklaringar.....	11
Kundklagomål i Handelsbanken Liv	12

Handelsbanken Liv

Allmänna villkor

Försäkringsgivare är Handelsbanken Liv
Försäkringsaktiebolag med organisationsnummer 516401-8284 och med säte i Stockholm.

Villkoren gäller för de försäkringsåtaganden Handelsbanken tillhandahåller i form av Avtalspension SAF-LO och även för Livsarbetstidspension om sådan försäkring tecknats som tillägg till Avtalspension SAF-LO. Livsarbetstidspension tecknas som en separat försäkring, men följer i övrigt de val som görs för Avtalspension SAF-LO.

Avtalspension SAF-LO bygger på överenskommelser mellan kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och LO. Livsarbetstidspension bygger på överenskommelser mellan vissa förbundsparter.

Fora är valcentral och en särskild nämnd, Pensionsnämnden svarar för tolkningen av de bestämmelser som gäller för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension. Pensionsnämnden består av representanter för kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och LO.

Avtal om enskilt försäkring grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat Handelsbanken Liv eller Fora. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig, gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen. Handelsbanken Liv har rätt att på sådan grund säga upp enskilt försäkringsavtal.

Utöver dessa villkor gäller försäkringsavtalslagen eller allmän svensk lag i övrigt. Dessutom kan innehållet i kollektivavtalet och Pensionsnämndens beslut kan få betydelse för tillämpningen av försäkringsavtalet.

1. I Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension kan följande försäkringar ingå

- Ålderspension
- Ålderspension med återbetalningsskydd

2. Behörighet att teckna försäkring

Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension har fram till den 31 december 2013 kunnat nytecknas i Handelsbanken Liv av den som arbetar hos arbetsgivare som tecknat tjänstepensionsavtalet Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension. Försäkringen tecknas med arbetsgivaren som försäkringstagare och den anställda som försäkrad.

3. Ikraftträdande av avtal och inträde av försäkringsskydd

Försäkringsavtalet börjar gälla när Handelsbanken Liv har fått besked om den försäkrades val från Fora om att anställd ska omfattas av försäkring hos Handelsbanken Liv. Försäkringsskyddet inträder när Fora meddelat Handelsbanken Liv om den försäkrades val under förutsättning att premie överförs till bolaget.

4. Uppsägning av avtal och upphörande av försäkringsskydd

Försäkringsavtalet och försäkringsskyddet upphör vid försäkringstidens slut, det vill säga när försäkringen är slututbetald, om inget annat anges i försäkringsbeskedet eller när försäkringen sägs upp.

När uppsägning av ett försäkringsavtal från Handelsbanken Livs sida fått verkan medför uppsägning att försäkringen kan nedsättas enligt punkt 14.

Vid flytt av försäkringskapital upphör försäkringsansvaret när kapitalet lämnat Handelsbanken Liv för vidare förmedling via Fora till mottagande försäkringsbolag.

5. Handelsbanken Livs rätt att ändra försäkringsavtal

Handelsbanken Liv har rätt att under försäkringstiden ändra villkor för försäkringsavtalet om det behövs på grund av avtalets art eller annan särskild omständighet som anges nedan. Ändringen kan avse beräkningsantaganden, avgifter och försäkringsvillkor i övrigt. Kapitalavgiften kan inte höjas för kapital som uppkommit till följd av premiebetalning före 1 januari 2006.

Andra särskilda omständigheter är till exempel att det kollektivavtalade pensionsavtalet ändras, ändring av lagstiftning, lagtillämpning, myndighets föreskrift, eller annan grundläggande förutsättning för försäkringsavtalet som Handelsbanken Liv inte råder över. Det kan även vara omförhandling av administrationsavtalet mellan Fora och Handelsbanken Liv. Bolaget har också rätt att, för kommande premiebetalningar, ändra beräkningsantagandena om det beror på observerade förändringar i samhälle eller försäkringsbestånd beträffande dödlighet. Under vissa punkter i villkoren har särskilt erinrats om Handelsbanken Livs rätt att ändra försäkringsavtalet.

För att en ändring i försäkringsvillkoren ska få verkan mot försäkrad eller förmånstagare fordras att Pensionsnämnden godkänt ändringen samt att vederbörande skriftligen informerats. Ändringen gäller då från nästkommande premieöverföring och får med vissa undantag verkan för redan uppkommit kapital.

Ändring på grund av ändrad lagstiftning, lagtillämpning eller myndighets föreskrift kan börja gälla omedelbart.

Ändring, som medför att hittills intjänad försäkringsförmån sänks, kan inte göras av Handelsbanken Liv såvida det inte följer av särskild bestämmelse i dessa villkor eller av lag eller myndighetsingripande.

Försäkringstagare/försäkrad/förmånstagare är skyldig att lämna kompletterande personuppgifter om Handelsbanken Liv vid behov så kräver. Uteblivna uppgifter kan innebära inskränkningar i förfoganderätten över försäkringsavtalet.

Förlängning av försäkring

Handelsbanken Liv har rätt att förlänga försäkringen med ett år från avtalad utbetalningstidpunkt, om försäkrad inte svarar på bolagets årliga avisering inför den avtalade utbetalningstidpunkten. Om försäkringen förlängs fortsätter försäkringsavtalet att gälla på samma sätt, med vid var tid gällande försäkringsvillkor, som innan förlängningen. Utbetalning kan dock aktualiseras när som helst efter ursprungligt avtalad utbetalningstidpunkt. Om tidpunkt och sätt för utbetalning, se punkt 16.

6. Hälsoprovning

Vid nyteckning av Ålderspension eller Ålderspension med återbetalningsskydd krävs ingen hälsoprovning. Hälsoprovning kan krävas vid vissa typer av ändring, vilket framgår av produktvillkoren

Bedömningen avser hälsoförhållandena med mera intill den tidpunkt då den försäkrades begäran om ändring samt fullständiga handlingar lämnats till Fora.

7. Premie och premiebetalning

Premien betalas av arbetsgivaren. Fora fakturerar arbetsgivaren och ansvarar för att premien vidarebefordras till Handelsbanken Liv. Varje premie ger upphov till ett visst försäkringskapital. Kapitalets storlek är beroende av avkastningen och de avgifter och antaganden om livslängd som Handelsbanken Liv tillämpar, samt den avkastningsskatt som bolaget är skyldigt att betala.

Rättelse av för högt inbetald premie kan innebära att beloppet återtas från försäkringen.

Återbetalning sker till Fora och med stöd av administrationsavtalet mellan Handelsbanken Liv och Fora. Försäkringskapitalet minskas på så sätt att försäkringen får samma värde som om denna premie inte betalats in.

8. Förvaltning av försäkringskapitalet

Kapitalet förvaltas med garanterad ränta eller placeras i sådana fonder som Handelsbanken Liv tillåter.

Förvaltning i fonder

Försäkringskapitalet placeras i andelar i sådana fonder som enligt Handelsbanken Livs regler kan knytas till försäkring. Handelsbanken Liv har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringen. Fondandelarna ägs av Handelsbanken Liv. Handelsbanken Liv har inte något ansvar för värdeutvecklingen av fondandelarna.

När och hur placeras premier

Första premien kan placeras i försäkringen tidigast när avtalet börjat gälla. Placering av fondandelar sker inom fem bankdagar efter det att Handelsbanken Liv tagit emot uppgifter från Fora om den försäkrades val och premien mottagits i sin helhet. Det gäller även kommande premier och kapital som flyttats in till försäkringen.

Placering i fond sker till det andelsvärde som offentligt noterats för den dag transaktionen sker eller till motsvarande kurs som Handelsbanken Liv på objektiva grunder bestämt.

Premierna placeras i fonder enligt gällande placeringsprofil. Placeringen kan ändras under premiebetalningstiden så att därefter förfallna premier fördelas i enlighet med den nya profilen. Om den försäkrade inte anvisat någon fond sker placering i den fond som Handelsbanken Liv vid varje tillfälle anvisar som fond för dem som inte gör något val.

Försäkringen tillgodoräknas inte någon ränta innan fondplacering sker.

Ändra placeringsprofil och byta fonder

Den försäkrade har rätt att byta fonder för försäkringskapitalet samt ändra placeringsprofil för kommande premier inom tillämpligt fondutbud.

Försäkringskapitalets värde vid byte av fond är aktuellt fondandelsvärde. Fondbyte sker inom fem bankdagar från begäran. Begäran om ändring av placeringsprofil och fondbyte görs på bankens internetjänst eller skriftligt.

Handelsbanken Liv tar hänsyn till en omplaceringssorder per dag och är inte skyldig att genomföra en otydlig eller felaktig begäran.

Om försäkringstagare/försäkrad/förmånstagare har adress i USA, eller annat land med restriktioner för handel med fonder, kan rätten att byta fonder på försäkringskapitalet begränsas helt eller delvis.

Ändra fondutbud

Om en fond som kan knytas till en försäkring inte längre motsvarar Handelsbanken Livs kvalitetskrav eller på grund av omständighet utanför Handelsbanken Livs kontroll, förbehåller sig Handelsbanken Liv rätten att stänga en fond för ytterligare premier och/eller fondbyten. Av samma skäl förbehåller sig Handelsbanken Liv även rätten att utesluta en fond ur tillgängligt fondutbud. Medel i en utesluten fond placeras då i annan lämplig fond eller, om sådan inte finns, i en kort räntefond, s k penningmarknadsfond. Handelsbanken Liv har inte rätt att ta ut avgift för detta.

Handelsbanken Liv informerar den försäkrade och Fora om sådan förändring och/eller omplacering.

Förvaltning med garanterad ränta

Mottagna premier förs till Handelsbanken Livs förvaltning i enlighet med Försäkringsrörelselagens krav. Det innebär att medlen placeras i tillgångsslagen räntebärande värdepapper, fastigheter och aktier på ett sådant sätt att bolagets förpliktelser att utge försäkringsersättning är tryggad. Försäkringstagaren saknar möjlighet att själv påverka hur försäkringskapitalet förvaltas. Medlen placeras i den kapitalförvaltningsportfölj som gäller för det bestånd försäkringen tillhör. Kapitalförvaltningsportföljerna skiljer sig åt genom olika sammansättning av tillgångsslagen.

Indelningen i kapitalförvaltningsportföljer och deras sammansättning beslutas av Handelsbanken Livs styrelse. Bolagets garanti består i att en del av premien ger upphov till ett garanterat kapital som följer en på förhand beräknad värdeutveckling grundad på den garanterade räntan, antagna förvaltningsavgifter, antagen avkastningsskatt och tillämpat livslängdsantagande samt avtalade utbetalningar och erlagda

premier. Handelsbanken Liv har rätt att för kommande premiebetalningar ändra dessa beräkningsantaganden. Återstående del av premien utgör villkorad återbäring. Premien fördelas enligt den fördelning som Handelsbanken Liv då tillämpar mellan garanterat kapital och villkorad återbäring vid premieplaceringen.

Om utbetalningstiden är längre än fem år har Handelsbanken Liv rätt att under utbetalningstiden använda annan garanterad ränta och andra antaganden om avkastningsskatt och livslängd för tiden fram till pensionsåldern om inte annat framgår av försäkringsavtalet. Vid ändrad pensionsålder har Handelsbanken Liv rätt att förändra garantin på så sätt att om garanterat kapital överstiger försäkringskapitalet har bolaget rätt att sänka garanterat kapital till samma nivå som försäkringskapitalet.

Om försäkringskapitalet vid slutet av respektive kalenderår, eller i samband med flytt av försäkringskapital, är lägre än det garanterade kapitalet tillför Handelsbanken Liv så mycket kapital till försäkringen som fordras för att försäkringskapitalet ska uppgå till garanterat kapital. Kapitaltillskott görs tidigast vid det årsskifte som infaller 36 månader efter det att försäkringen började gälla.

Mottagen premie förräntas från och med den dag den bokförts på Handelsbanken Livs konto, dock tidigast 31 dagar före försäkringens dateringsdag.

Om avkastningen blir högre än den garanterade, tillförs försäkringen villkorad återbäring enligt reglerna i punkt 9.

Riskkompensation

Försäkring vars försäkringskapital inte helt omfattas av återbetalningsskydd tillförs riskkompensation. Beräkningen av riskkompensationen baseras på Handelsbanken Livs tillämpade antagande om livslängd för denna försäkring. Handelsbanken Liv har rätt att ändra tillämpat livslängdsantagande under försäkringstiden.

9. Villkorad återbäring

Utöver det garanterade kapitalet kan en försäkring med förvaltning med garanterad ränta tillföras så kallad villkorad återbäring. Den villkorade återbäringen utgörs av skillnaden mellan försäkringskapitalet och dess garanterade kapital enligt punkt 8.

Beräkningen av försäkringskapitalet baseras på inbetalda sparpremier, utbetalda försäkringsersättningar, avkastningsröntan, uttag av avgifter och avkastningsskatt samt på tillämpat livslängdsantagande.

Om totalavkastningen inte överstiger den garanterade räntan är avkastningsröntan 100 procent av totalavkastningen. Om totalavkastningen är högre än den garanterade räntan är avkastningsröntan 90 procent av totalavkastningen, dock lägst garanterad ränta.

Avkastningsröntan fastställs månadsvis och baseras på ackumulerad totalavkastning under kalenderåret.

Den villkorade återbäringen betalas ut som tillägg till de avtalade utbetalningarna. Vid periodiska utbetalningar sker fördelningen av återbäringen under utbetalningstiden med

hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd och ränta, vilka kan skilja sig från antagandena vid beräkningen av det garanterade kapitalet. Dessa antaganden omprövas årligen av Handelsbanken Liv och kan leda till att tilläggsbeloppet sänks. Tilläggsbeloppet kan också sänkas till följd av låg uppnådd totalavkastning.

Försäkring med förvaltning i fonder berättigar inte till villkorad återbäring.

10. Äganderätt samt rätt att ändra eller på annat sätt förfoga över försäkringen

Arbetsgivaren är försäkringstagare och den försäkrade är oåterkallelig förmånstagare i fråga om rätten till förmånen. Behörighet att förfoga över försäkringen tillkommer i första hand den försäkrade och i andra hand förmånstagarna.

Ändring kan inte, utan samtycke från Handelsbanken Liv, ske på annat sätt än vad som framgår av försäkringsavtalet, dessa allmänna villkor eller produktvillkoren.

Den försäkrade har rätt att vidta åtgärder i de avseenden som framgår nedan:

- vid pensioneringstillfället ändra pensionsålder och utbetalningstid
- lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. I förstnämnda fall efter familjehändelse eller godkänd hälsoprövning. Vid tillägg av återbetalningsskydd för enbart framtida premier krävs inte familjehändelse eller godkänd hälsoprövning. Se även under punkt 11.
- byta fonder
- ändra förmånstagarförordnande
- byta placeringsprofil för kommande premier på försäkring med förvaltning i fonder
- begära flytt av försäkringskapital

Vid byte av arbetsgivare inom avtalsområdet sker automatiskt överlåtelse av försäkringen till den nye arbetsgivaren.

Ändring från tjänstepension till privat pension kan inte ske.

Pantsättning av försäkring kan inte ske. Försäkringen får heller inte ändras på sådant sätt att de inte längre uppfyller föreskrifterna i inkomstskattelagen.

Efter den försäkrades död har förmånstagare rätt att byta fonder. Finns flera förmånstagare kan byte av fonder endast göras om förmånstagarna är överens.

11. Ändringsrätt vid inträffad familjehändelse

Denna ändringsrätt innebär en rätt att, utan hälsoprövning, byta till försäkring med återbetalningsskydd även för intjänat kapital om den försäkrade gifter sig eller inleder sådant samboende som avses i Sambolagen eller får arvsberättigat barn.

Skriftlig begäran om ändring görs till Fora och måste göras inom ett år från sådan händelse. Rätten att lägga till återbetalningsskydd gäller till dess att ålderspensionen börjar betalas ut helt eller delvis.

12. Återköp

Försäkringen kan inte återköpas.

13. Flytt av försäkringskapital

Försäkrad kan begära flytt av försäkringskapital till en försäkringsgivare och försäkring som är godkänd av kollektivavtalsparterna.

Flytt ska ske i enlighet med bestämmelserna i inkomstskattelagen. Det ska även följa regler i överenskommelsen om Avtalspension SAF-LO, samt de regler som upprättats mellan Fora och Handelsbanken Liv.

Försäkringskapital kan flyttas till försäkring med motsvarande omfattning. Det innebär att flytt från försäkring utan återbetalningsskydd kan endast göras till försäkring utan återbetalningsskydd. Flytt från försäkring med återbetalningsskydd kan endast göras till försäkring med återbetalningsskydd.

Begäran om flytt ska göras till Fora. Flytt kan inte göras om försäkrad avlidit eller om utbetalning pågår. Flytten genomförs inom de antal bankdagar som Fora aviserar, normalt 14 bankdagar, efter att Handelsbanken Liv tagit emot den definitiva flyttbegäran från Fora.

Flyttbart kapital

Fondförsäkring

Det flyttbara försäkringskapitalet utgörs av fondandelarnas värde vid tidpunkten för försäljning.

Försäkring med garanterad ränta

Flyttbart kapital är det högsta av garanterat kapital och försäkringskapital som försäkringen har den sista dagen före det månadsskifte som flytten sker.

Räntekompensation vid försenad flytt

Genomförs flytten senare än av Fora senaste angiven dag beräknas räntekompensation utifrån samma ränta som tillämpas för pensionsbelopp som förfallit till betalning. Se punkt 17.

14. Begränsningar i försäkringens giltighet

Har den försäkrade lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter om hälsoförhållanden eller tidpunkt av familjehändelse kan detta medföra inskränkning i Handelsbanken Livs förpliktelser. Detta innebär att försäkringens återbetalningsskydd kan reduceras till den omfattning det skulle ha haft med hänsyn till om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats.

Om oriktigheten eller ofullständigheten upptäcks innan försäkringsfall ska Handelsbanken Liv utan oskäligt dröjsmål skriftligen meddela den försäkrade att försäkringsskyddet är reducerat.

Påföljderna vid oriktig uppgift gäller även mot förmånstagare.

15. Avgifter

Avgifter kan tas ut som fast årsavgift eller procentuell avgift. Avgiften tas ut på premien och/eller på

försäkringskapitalet. Avgift på kapitalet tas ut fortlöpande och avgift på premien tas ut vid varje premiebetalningstillfälle. För försäkring med förvaltning i fonder sker detta genom minskning av antalet fondandelar och för försäkring med garanterad ränta genom minskning av räntan. Innan varje premie överförs från arbetsgivaren via valcentralen till Handelsbanken Liv tar Fora ut en administrationskostnad. Fora gör också avdrag för eventuell kostnad för familjeskydd om den försäkrade valt sådant skydd.

För den administration som sammanhänger med transaktioner gentemot fondförvaltare har Handelsbanken Liv rätt att ta ut särskilda avgifter. Vid fondbyte kan transaktionsavgifter tas ut vid både inträde och utträde.

Handelsbanken Liv har också rätt att ta ut särskilda avgifter för åtgärder med försäkringen som den försäkrade eller förmånstagare begär.

Avgifterna kan ändras om det behövs till följd av försäkringsavtalets art eller av ändrad lagstiftning, ändrad lagtillämpning, myndigheters föreskrifter eller på grund av annan förändring av de allmänna förutsättningarna för avgiftsuttaget, såsom förändrade driftskostnader. De olika avgiftsslag som Handelsbanken Liv tar ut framgår av den prislista som bolaget tillämpar vid varje tidpunkt. Där redovisas också storleken på avgifterna. En avgiftsförändring påverkar inte storleken av det garanterade kapital som redan uppkommit genom premieöverföring eller kapitaltillskott.

Kapitalavgiften kan inte höjas för kapital som uppkommit till följd av premiebetalning före 1 januari 2002.

16. Tidpunkt och sätt för utbetalning

Ordinarie pensionsålder är för närvarande 65 år. Begäran om utbetalning av ålderspension kan göras av den försäkrade vid avtalad pensionsålder. När utbetalning sker från försäkringen beräknas storleken på varje utbetalning med hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd, framtida avgifter, prognosränta och framtida uttag av skatt. Handelsbanken Liv har rätt att ändra dessa antaganden.

Utbetalning vid dödsfall

Vid utbetalning på grund av den försäkrades död beräknas utbetalningen inför varje utbetalningstillfälle med hjälp av gällande antaganden vid beräkningstillfället. Handelsbanken Liv är skyldigt att registrera dödsfallet inom fem bankdagar från det att bolaget erhållit handlingar som styrker dödsfallet.

Anmälan om dödsfall ska göras skriftligt till Handelsbanken Liv snarast möjligt. Den som gör anspråk på utbetalning ska styrka sin rätt till beloppet. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet ska anskaffas och insändas utan kostnad för Handelsbanken Liv.

Medgivande för Handelsbanken Liv att för bedömning inhämta upplysningar från läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukhus, annan sjukvårdsinrättning, allmän försäkringskassa

eller annan försäkringsinrättning ska lämnas om Handelsbanken Liv begär det.

Om det med hänsyn till dödsorsak eller av annat skäl finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringen varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning inte ske förrän en månad förflutit efter att sådan utredning, som ska bedrivas med skyndsamhet, avslutats.

Utbetalningssätt

För förvaltning i fonder sker försäljning av fondandelar till den kurs som noterats, eller som Handelsbanken Liv på objektiva grunder bestämt, förutsatt att försäljning kan ske i samtliga fonder som är knutna till försäkringen.

Belopp som betalas ut ska uppgå till den minimigräns för periodisk utbetalning som Handelsbanken Liv tillämpar. Bolaget har rätt att ändra periodisk utbetalning och betala ut hela försäkringskapitalet med en slututbetalning.

Handelsbanken Liv har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning ska ske. Utbetalning görs i regel till konto i Handelsbanken. Handelsbanken Liv har rätt att för ändamålet öppna nytt konto i Handelsbanken.

Utbetalning sker på Handelsbanken Livs ordinarie utbetalningsdag. Uppgift om ordinarie utbetalningsdag finns på handelsbanken.se/avtalspension.

Har utbetalning gjorts under felaktiga förutsättningar är betalningsmottagaren skyldig att återbetala beloppet.

17. Räntebestämmelser vid utbetalning

Dröjsmålsränta

Om utbetalning av pension sker senare än en månad, efter det att rätten till ersättning inträtt och fullständigt underlag för utbetalning lagts fram till Handelsbanken Liv, betalas dröjsmålsränta enligt Räntelagen för tid därefter. Dröjsmålsränta beräknas även på upplupen förräntningsrörelseränta.

Så snart dröjsmål föreligger hos Handelsbanken Liv ersätts eventuell förräntningsrörelseränta med dröjsmålsränta.

Förräntningsrörelseränta

Kan en utbetalning inte verkställas trots att Handelsbanken Liv vidtagit de åtgärder för reglering av försäkringsfallet som åvilar bolaget betalas ränta på förfallet belopp. Om utbetalning av pension sker senare än en månad efter rätten till ersättning inträtt betalar Handelsbanken Liv förräntningsrörelseränta på förfallet belopp. Förräntningen sker från och med en månad efter nämnda dag med den för Handelsbanken Liv gällande räntesatsen.

18. Förmånstagare

Utbetalning av ålderspension sker till den försäkrade.

Utbetalning av återbetalningsskydd efter den försäkrades dödsfall sker till insatt förmånstagare. Den försäkrade har rätt att själv bestämma vem som ska vara förmånstagare. Har inget förordnande anmälts till Fora gäller det generella förordnande som anges i produktvillkoren.

En ändring av ett förmånstagarförordnande kan endast ske genom att den försäkrade skriftligt meddelar Fora om ändringen.

Tillåtna förmånstagare

För pensionsförsäkring begränsar inkomstskattelagen kretsen av möjliga förmånstagare till make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Även fosterbarn och bortadopterade barn kan vara förmånstagare, däremot inte barnbarn. Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan.

Tolkning av förmånstagarförordnande

Om inte annat framgår av omständigheterna i det enskilda fallet gäller följande vid tolkning och tillämpning av förmånstagarförordnande.

Med make avses person som den försäkrade är gift med eller registrerad partner. Make är förmånstagare även när mål om äktenskapskillnad, eller mål om upplösning av registrerad partnerskap, pågår.

Med sambo avses ogift person som under äktenskapsliknande förhållanden eller förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad, förutsatt att de:

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap, eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Med barn avses arvsberättigade barn. Barn som inte är arvsberättigade, till exempel styvbarn, fosterbarn och bortadopterade barn måste namnges för att vara förmånstagare. Försäkringsbeloppet fördelas lika mellan barnen och varje gren får lika stor andel av beloppet. I avlidet barns ställe inträder övriga barn. Vid förordnandet make och barn eller sambo och barn får maken/sambon hälften och barnen hälften. Är maken/sambon avliden får barnen hela beloppet. Om alla barn är avlidna får maken/sambon hela beloppet. Med barn avses här detsamma som angivits ovan.

I det fall en namngiven förmånstagare är avliden vid tidpunkten för utbetalning upphör förordnandet till denne och utbetalning av dennes del sker till övriga namngivna förmånstagare.

I den mån annan än namngiven förmånstagare är avliden eller inte vill ta emot sitt förvärv, ska dennes rätt övergå till den förmånstagare som enligt förordnandet står närmast i tur.

Om en förmånstagare har avlidit eller om förordnandet avseende denne har förfallit eller på annat sätt inte kan verkställas och det varken av förordnandet eller av övriga omständigheter kan utläsas vem som ska träda in i förmånstagarens ställe, ska dennes andel tillfalla övriga förmånstagare. I den mån förmånstagarna har rätt till olika andel eller belopp ska förmånstagarnas andel eller belopp

ökas utan att den relativa fördelningen dem emellan förändras.

Twist om tolkning av förmånstagarförordnande

Om twist uppkommer beträffande tolkning av ett förmånstagarförordnande eller dess omfattning i övrigt tar Handelsbanken Liv inte ställning till tvisten annat än om något av anspråken framstår som uppenbart ogrundat.

I avvaktan på att de tvistande kommer överens eller tvisten prövas i domstol förräntar Handelsbanken Liv förfallett belopp med den räntesats som bolaget vid varje tillfälle tillämpar. Handelsbanken Liv kan även välja att sätta ned förfallett belopp hos länsstyrelsen.

19. Avkastningsskatt

Handelsbanken Liv är skyldig att betala avkastningsskatt på försäkringskapitalet. Avkastningsskatt beräknas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

För att täcka skattekostnaden minskas försäkringens försäkringskapital varje år med motsvarande belopp som Handelsbanken Liv har att betala i avkastningsskatt.

20. Preskription

Rätten till utbetalning preskriberas i enlighet med försäkringsavtalslagen.

21. Ansvar för felaktiga och försenade meddelanden

Anspråk på Handelsbanken Liv kan inte grundas på uppgifter i dokument eller meddelande från bolaget om dokumentet eller meddelandet på grund av misstag fått felaktig formulering, såvida inte Handelsbanken Liv underlåter att rätta uppgiften snarast sedan felet upptäckts.

Om Handelsbanken Liv enligt dessa villkor är skyldigt att underrätta annan part anses skyldigheten fullgjord då underrättelsen skickats, oavsett om den når mottagaren. Meddelande från den försäkrade eller annan berättigad ska anses ha inkommit till Handelsbanken Liv den dag meddelandet ankomststämplat eller på annat sätt daterats hos Handelsbanken Livs huvudkontors officiella postadress/e-postadress eller motsvarande.

Den försäkrade eller annan berättigad ska utan dröjsmål påtala eventuella fel i mottagna handlingar och om bekräftelse på begärd åtgärd vidtagits inte kommit denne tillhanda. Handelsbanken Liv är inte ansvarigt för skada som skulle ha kunnat undvikas om reklamation skett utan dröjsmål.

22. Ansvarsbegränsning

Handelsbanken Liv utger inte dröjsmålsränta och ansvarar inte heller för förlust som kan uppstå om fondtransaktion, utredning eller utbetalning fördröjs beroende på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, terroristattack, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Handelsbanken Liv självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Handelsbanken Liv ska dock

göra vad som skäligen kan begäras av bolaget för att begränsa de skador som kan uppkomma för försäkrad eller försäkringstagaren.

Skada som uppkommit i andra fall ersätts inte om Handelsbanken Liv varit normalt aktsamt.

23. Information till den försäkrade

Efter det att försäkringsavtal har träffats mellan Handelsbanken Liv och den försäkrade får den försäkrade ett försäkringsbesked som en bekräftelse på att försäkringsavtalet kommit till stånd. Nytt försäkringsbesked lämnas även vid ändringar till exempel vid tillägg av återbetalningsskydd och ändrad utbetalningstid.

En gång per år informeras den försäkrade om aktuellt värde samt under närmast föregående år inbetalda premier och uttagna avgifter med mera. Aktuellt värde finns även att tillgå via Handelsbankens internetjänst eller på våra digitala mötesplatser.

24. Behandling av personuppgifter

Som personuppgiftsansvarig behandlar Handelsbanken Liv personuppgifter för att kunna erbjuda och leverera de försäkringar och tjänster som vi har kommit överens om och för andra ändamål som att till exempel följa lagar och andra regler.

Utförlig information om Handelsbanken Liv behandling av personuppgifter och dina rättigheter i samband med sådan behandling finns på www.handelsbanken.se.

Har du frågor, synpunkter eller klagomål kring hur vi behandlar dina personuppgifter kan du kontakta vårt dataskyddsombud på dpo@handelsbanken.se eller skriva till följande adress:

Handelsbanken
Dataskyddsombud
106 70 Stockholm

För eventuella klagomål rörande behandlingen av dina personuppgifter kan du även kontakta tillsynsmyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten, imy@imy.se

Skaderegistrering

Handelsbanken Liv använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningssystemet (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Produktvillkor

Försäkringsförmåner

- Ålderspension
- Ålderspension med återbetalningsskydd

Ålderspension

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital, som byggts upp genom inbetalning av premier. För ålderspension med garanterad ränta finns ett garanterat kapital som beräknas enligt punkt 8 i de allmänna villkoren. För ålderspension med förvaltning i fonder varierar pensionen med värdet av de fondandelar som är knutna till försäkringen när utbetalning ska ske.

Pensionen betalas ut livsvarigt från avtalad pensionsålder. Ordinarie pensionsålder är för närvarande 65 år. Vid pensioneringstillfället kan tidpunkten för första utbetalning ändras.

Om den försäkrade avlider före pensionsåldern upphör försäkringen att gälla utan att någon utbetalning sker.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade i egenskap av förmånstagare. Förmånstagarförordnandet får inte återkallas.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att pension betalas ut till förmånstagare vid den försäkrades dödsfall.

Vid dödsfall innan pensionen börjat betalas ut, betalas försäkringskapitalet ut till förmånstagare i fem år.

När ålderspensionen börjat betalas ut gäller försäkringen med ett efterlevandeskydd under viss tid, den så kallade garantitiden. Vid livsvarig utbetalning kan garantitiden uppgå till mellan fem och tjugo år. Om den försäkrade inte gjort annat val är garantitiden tjugo år med möjlighet att ändra den till mellan fem och tjugo år. Ändring av garantitiden kan göras vid uppnådd pensionsålder.

Om den försäkrade valt tidsbegränsad utbetalning av ålderspension, mellan fem och tjugo år, kommer garantitiden att överensstämma med vald utbetalningstid. Om den försäkrade avlider när utbetalning påbörjats, fortsätter utbetalning till förmånstagare som är i livet, fram till garantitidens slut.

Om den försäkrade väljer en kortare utbetalningstid än fem år för sin ålderspension, upphör garantitiden att gälla och rätt till efterlevandeskydd, vid den försäkrades dödsfall, saknas.

Förmånstagare

Om inget annat förordnande anmäls till Fora, görs utbetalning i första hand till den försäkrades make/sambo och i andra hand den försäkrades barn. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Därvid inträder de närmast efter denna berättigade till utfallande belopp.

Förmånstagare kan väljas ur den krets som anges under punkt 18 i de allmänna villkoren.

Saknas förmånstagare sker ingen utbetalning av återbetalningsskydd.

Tillägg av återbetalningsskydd

Det är möjligt att lägga till återbetalningsskydd för framtida premier om återbetalningsskydd saknas. Det är även möjligt att lägga till återbetalningsskydd för intjänat försäkringskapital vid inträffad familjehändelse enligt punkt 11 eller vid godkänd hälsoprövning. Tillägget måste göras innan ålderspensionen börjat betalas ut helt eller partiellt.

Borttag av återbetalningsskydd

Det är möjligt att ta bort återbetalningsskyddet.

Om den försäkrade tar bort återbetalningsskyddet efter att utbetalningen påbörjats kan det inte återinföras.

Premie och premiebetalning

Premie överförs via Fora till Handelsbanken Liv.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Utbetalning

Helt förtida uttag

Den försäkrade har möjlighet att ta ut ålderspension i förtid, dock tidigast från 55 års ålder. Försäkrad som får ersättning på grund av sjukdom från Försäkringskassan, står till arbetsmarknadens förfogande och/eller får arbetslöshetsersättning kan inte begära helt förtida uttag på kortare tid än 5 år före 65 år.

För att få pensionen utbetald under kortare tid än fem år före 65 år krävs pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade helt eller delvis slutar arbeta och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Vid sådant uttag ska utbetalningen pågå minst fram till 65 års ålder och pensionen får högst motsvara den totala inkomstförlusten i kronor räknad från uttagstidpunkten och fram till 65 år. Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare.

Partiellt uttag

Den försäkrade kan begära partiellt uttag under förutsättning att försäkrad delvis minskar sin arbetstid i pensioneringssyfte. Se stycket ovan ”Helt förtida uttag” för definition av pensioneringssyfte. Partiellt uttag får högst motsvara:

- den procentandel av försäkringskapitalet som motsvarar minskningen av arbetstid,
- dock maximalt den inkomstförlust i kronor per månad som blir följden av den försäkrades minskade arbetstid

Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare och max tre deluttag är tillåtet.

Partiellt uttag kan göras både före och efter 65 år, men tidigast från 55 år. Det finns ingen kortaste utbetalningstid annat än att uttag före ordinarie pensionsålder alltid ska pågå fram till 65 år.

Ändra utbetalningstid

I samband med ansökan om utbetalning av ålderspension kan utbetalningen istället för livsvarig ske under kortare tid, lägst fem och högst tjugo år.

Om utbetalning påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, inklusive den tid som pensionen redan har betalats ut, efter av Handelsbanken Liv godkänd hälsoprövning.

Om utbetalningarna påbörjats kan förlängning av utbetalningstiden inte göras förrän dessa pågått i fem år.

Ändra pensionsålder

Det är möjligt att höja pensionsåldern. Ändring av tidpunkt för uttag av pension kan göras längst till den månad den försäkrade fyller 95 år.

Anmäl ändring

Ändring av pensionsålder, helt eller partiellt uttag samt ändrad utbetalningstid, helt eller partiellt uttag görs till Handelsbanken Liv. Anmälan om tillägg/borttag av återbetalningsskydd, ändra förmånstagare samt begära flytt av försäkringskapital, görs hos Fora.

Skatteregler

Försäkringen är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T) och omfattas av avkastningsskatt.

Ordförklaringar

Avkastningsränta är den räntesats med vilken försäkringskapitalet förändras på en försäkring med förvaltning med garanterad ränta. Räntesatsen kan vara både positiv och negativ.

Fond består av aktier och andra värdepapper och förvaltas av ett fondbolag. Någon garanti för viss värdeutveckling lämnas inte.

Förmån Med förmån avses den ersättning som betalas ut från en försäkring.

Förmånstagare är den eller de personer som har rätt till utbetalning från försäkringen om den försäkrade skulle avlida och har valt återbetalningsskydd.

Försäkrad är den anställda.

Försäkringsbesked är en beskrivning av och bekräftelse på ingånget avtal.

Försäkringskapital är en försäkrings totala kapital vid varje tidpunkt, inklusive eventuell villkorad återbäring som hör till försäkringen.

Försäkringstagare är den arbetsgivare som är ägare av försäkringen.

Garanterad ränta är den räntesats som det garanterade kapitalet räknas upp med.

Garantitid anger det lägsta antal år försäkringen ska utbetalas. Det förutsätter att den försäkrade eller någon av de insatta förmånstagarna lever.

Placeringsprofil anger i procent hur kommande premier och flyttade försäkringskapital till försäkringen fördelas mellan valda fonder.

Skattekategori är den skatterättsliga indelningen i inkomstskattelagen.

Totalavkastning är Handelsbanken Livs faktiska avkastning på det kapital som är hänförligt till försäkringen med garanterad ränta. Totalavkastningen består både av direktavkastning, till exempel räntor och aktieutdelning, och värdeförändring på tillgångarna. Totalavkastningen uttrycks som en räntesats.

Kundklagomål i Handelsbanken Liv

Handelsbankens policy när det gäller klagomål är att de ska behandlas korrekt, omsorgsfullt och så skyndsamt som möjligt. Du har rätt att få ett sakligt svar och kan begära att få det skriftligt om du så önskar. Om ditt klagomål inte kan tillmötesgåas har du rätt att få en motivering till detta.

Om du inte är nöjd med Handelsbanken Livs beslut

Om du vill att ett beslut ska omprövas, ska ärendet i första hand bedömas av bolagets klagomålsansvarig, e-post: klagomal_handelsbankenliv@handelsbanken.se

Beslut i ett ärende kan även prövas i:

Handelsbankens Försäkringsnämnd

Box 1325
111 83 Stockholm
E-post: klagomal_handelsbankenliv@handelsbanken.se
(ange Handelsbankens Försäkringsnämnd i rubriken)

Du har även möjlighet att kontakta instanser utanför försäkringsbolaget

Pensionsnämnden tar på begäran upp och prövar frågor rörande tolkning och tillämpning av Avtalspension SAF-LO.

Pensionsnämnden
101 56 Stockholm

Om olika meningar ändå kvarstår hänvisar vi till:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Box 174
101 23 Stockholm
Tel: 08-508 860 00
Webbplats: www.arn.se

Personförsäkringsnämnden

Box 24067
104 50 Stockholm
Tel: 08-522 787 20
Webbplats: www.forsakringsnamnder.se/PFN

Allmänna Reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden är nämnder för alternativ tvistlösning. En anmälan till nämnderna måste vara skriftlig. För att Allmänna Reklamationsnämnden ska pröva ärendet finns bl.a. vissa värde- och tidsgränser. Personförsäkringsnämnden prövar ärenden som innefattar försäkringsmedicinska bedömningar.

Saken kan även prövas i **allmän domstol**.

Råd och upplysning i försäkringsfrågor:

Konsumenternas försäkringsbyrå

Box 24215
104 51 Stockholm
Tel: 0200-22 58 00
Webbplats: www.konsumenternas.se

Konsumentvägledningen i din kommun

www.hallakonsument.se

